

EDUSKUNNAN VASTAUS 26/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi merilain sekä alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain 14 g §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2012 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi merilain sekä alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain 14 g §:n muuttamisesta (HE 205/2012 vp).

Valiokuntakäsittely

Liikenne- ja viestintävaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LiVM 4/2013 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

merilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään merilain (674/1994) 7 lukuun uusi 2 ja 3 §, 15 lukuun uusi 24—26 § sekä 20 lukuun uusi 9 c ja 9 d § seuraavasti:

7 luku

Yleiset säännökset vastuusta

2 §

Vakuuttamisvelvollisuus

Sellaista suomalaista alusta varten, jonka bruttovetoisuus on vähintään 300, on laivanisännän otettava ja pidettävä voimassa vakuutus tai asetettava alusten omistajien vakuutuksesta merioikeudellisia vaateita varten annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/20/EY tarkoitettu vakuus. Vakuutuksen tai vakuuden tulee kattaa laivanisännälle 9 luvun 1—4 §:n nojalla aiheutuva vastuu 9 luvun 5 §:n 1 momentissa mainittuun määrään saakka.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu velvollisuus ottaa ja pitää voimassa vakuutus tai asettaa vakuus koskee myös ulkomaista alusta, jonka bruttovetoisuus on vähintään 300, jos alus:

1) saapuu suomalaiseen satamaan tai lähtee sieltä;

2) saapuu Suomen vesialueella olevalle ankurointipaikalle tai odotusalueelle tai lähtee sieltä; tai

3) käyttää Suomen vesialuetta muussa kuin kuljetustarkoituksessa.

Suomen vesialueella tarkoitetaan aluevesiä ja sisävesialuetta.

Edellä 1 ja 2 momenttia ei sovelleta sota-aluksiin, sotalaivaston apu-aluksiin tai muihin aluksiin, jotka ovat jonkin valtion omistuksessa tai

käytössä ja joita käytetään ei-kaupallisiin julkisiin palveluihin.

3 §

Vakuutuksen- tai vakuudenantajan todistus

Edellä 2 §:ssä tarkoitettu vakuutus tai vakuus tulee todistaa vakuutuksen- tai vakuudenantajan antamalla todistuksella, josta on käytävä ilmi vähintään:

1) aluksen nimi ja IMO-tunnistenumero sekä rekisteröintisatama;

2) aluksen omistajan nimi ja päätoimipaikka;

3) vakuutuksen tai vakuuden tyyppi ja kesto; ja

4) vakuutuksen antajan nimi ja päätoimipaikka sekä tarvittaessa se toimipaikka, jossa vakuutus on annettu.

Jos edellä 1 momentissa tarkoitettua todistuksessa käytetty kieli ei ole englanti, ranska tai espanja, tekstiin on liitettävä käännös jollekin näistä kielistä.

Päällikön velvollisuus on huolehtia, että 1 momentissa tarkoitettu todistus pidetään mukana aluksessa.

15 luku

Matkustajien ja matkatavaran kuljetus

24 §

Vakuutusta tai vakuutta koskeva todistus

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa hakeuksesta Suomen alusrekisteriin merkityn aluksen rekisteröidylle omistajalle todistuksen meren matkustajaliikenteen harjoittajan vastuusta onnettomuustapauksessa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 392/2009, jäljempänä *Ateena-asetus*, liitteen I 4 a artiklassa tarkoitettua vakuutuksen tai

vakuuden voimassaolosta. Liikenteen turvallisuusvirasto voi myös antaa todistuksen vakuutusvelvollisuuden täyttämistä, jos alusta ei ole rekisteröity missään sopimusvaltiossa.

Liikenteen turvallisuusviraston tulee peruuttaa todistus, kun sen myöntämisen edellytykset eivät enää täyty.

Todistusta on säilytettävä aluksessa ja jäljennös todistuksesta on talletettava Liikenteen turvallisuusviraston haltuun. Alusta ei saa käyttää merenkulkuun ilman todistusta.

Tässä pykälässä tarkoitettua todistuksen antamisesta peritään maksu siten kuin valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään.

Tarkemmat säännökset tässä pykälässä tarkoitettua todistuksesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

25 §

Vakuuttamisvelvollisuuden valvonta

Liikenteen turvallisuusvirasto valvoo Ateenasetuksen liitteen I 4 a artiklan noudattamista.

Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus kieltää aluksen lähtö ja keskeyttää sen matka, jollei aluksessa ole mukana todistusta Ateenasetuksen liitteen I 4 a artiklassa vaadittavasta vakuutuksesta tai vakuudesta.

26 §

Matkustajien oikeuksien valvonta

Liikenteen turvallisuusvirasto on matkustajien oikeuksista meri- ja sisävesiliikenteessä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1177/2010 25 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomais. Kuluttaja-asiamiehen toimivallasta valvoa kuluttajansuojalainsäädännön noudattamista säädetään erikseen.

20 luku

Rangaistussäännökset

9 c §

Merioikeudellisia vaateita koskevan vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönti

Joka laiminlyö 7 luvun 2 §:ssä säädetyn velvollisuuden ottaa vakuutus tai asettaa vakuus, on tuomittava *merioikeudellisia vaateita koskevan vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnistä* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

9 d §

Vakuutuksen- tai vakuudenantajan todistuksen mukanaapitovelvollisuuden laiminlyönti

Jollei aluksessa ole mukana 7 luvun 3 §:ssä tarkoitettua todistusta, on aluksen päällikkö tuomittava *merioikeudellisia vaateita koskevan vakuutuksen- tai vakuudenantajan todistuksen mukanaapitovelvollisuuden laiminlyönnistä* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tätä lakia sovelletaan kahden kuukauden kuluessa tämän lain tultua voimaan aluksiin, joilla ei ole 7 luvun 2 §:ssä tarkoitettua voimassa olevaa vakuutusta tai asetettua vakuutta tämän lain voimaan tullessa.

Laki

alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain 14 g §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain (370/1995) 14 g §, sellaisena kuin se on laissa 1138/2010, seuraavasti:

14 g §

Aluksen karkottaminen tai satamaan pääsyn epäminen eräissä muissa tilanteissa

Jos ulkomaisella aluksella ei ole merilain (674/1994) 7 luvun 3 §:n mukaista vakuutustodistusta, valvontaviranomainen voi tehdä päätöksen aluksen karkottamisesta. Päätös, jolla alus karkotetaan, on osoitettava laivanisännälle ja sitä on heti noudatettava. Karkotuspäätöksestä on lisäksi ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille. Vaikka karkottamisen edellytykset täyttyisivät, valvontaviranomainen voi yksittäistapauksessa jättää karkottamispäätöksen tekemättä, jos aluksen päällikkö esittää perustel-

lun syyn todistuksen puuttumiselle ja jos aluksen omistaja, laivanisäntä tai aluksen päällikkö on ryhtynyt aiheellisiin, valvontaviranomaisen hyväksymiin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi. Valvontaviranomainen voi yksittäistapauksessa jättää karkotuspäätöksen tekemättä myös 14 h §:n 3 momentissa säädetyn perustein eli samoin perustein kuin se voi sallia aluksen pääsyn satamaan vaikka epäämisen edellytykset täyttyisivät.

Valvontaviranomaisen on evättävä ulkomaisen aluksen pääsy satamaan ja ankkuripaikkaan, jos 14 §:n 4 momentissa ja PSC-direktiivin 21 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa alus, joka lähtee merelle, ei täytä niitä ehtoja, jotka valvontaviranomainen tai muussa jäsen-

valtion tarkastussatamassa olevat toimivaltaiset viranomaiset ovat asettaneet, tai kieltäytyy noudattamasta yleissopimusten asiaa koskevia vaatimuksia jättämällä saapumatta korjaustelakalle taikka jos joku muu jäsenvaltio on karkottanut aluksen sen vuoksi, että se ei ole esittänyt merilain 7 luvun 3 §:n mukaista vakuutuksen- tai vakuuden antajan todistusta.

Pääsy satamaan on evättävä, kunnes aluksen omistaja tai laivanisäntä on esittänyt todisteet siitä, että alus täyttää kaikki yleissopimusten asiaan liittyvät vaatimukset ja että aluksen puut-

teet todennut valvontaviranomainen taikka aluksen puutteet todenneen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat hyväksyneet ne.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tätä lakia sovelletaan kahden kuukauden kuluessa tämän lain tultua voimaan aluksiin, joilla ei ole merilain 7 luvun 2 §:ssä tarkoitettua voimassa olevaa vakuutusta tai asetettua vakuutta tämän lain voimaan tullessa.

Helsingissä 19 päivänä maaliskuuta 2013
